

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:1922

av Marta Obminska (M)

Nationellt centrum för föräldraskap och kognitiva frågor

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att göra kunskapscentrumet för föräldraskap och kognitiva svårigheter i Uppsala län till ett nationellt centrum och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Att bli förälder är för många människor höjdpunkten i deras liv men det innebär också stora omställningar. Om någon, eller båda, av föräldrarna dessutom har en utvecklingsstörning eller kognitiva svårigheter så kan det påverka föräldraförmågan. Kognitiva svårigheter rör planering, struktur, minne, abstrakt tänkande, läsning, räkning eller skrivning. Någon svensk nationell kartläggning över hur många föräldrar med utvecklingsstörning som finns och hur många av dem som lever med sina barn finns inte i dagsläget. SUF-Kunskapscentrum som finns i Uppsala län gjorde år 2008 en sammanställning av hur många barn i länet som hade föräldrar med någon form av kognitiva svårigheter. Den visade att det rörde sig om 1 092 barn i 602 familjer. Omvandlat till nationella siffror skulle det innebära i storleksordningen 22 000 till 23 000 barn.

Studier har visat att familjer där en eller båda föräldrarna har kognitiva svårigheter är en av de mest utsatta grupperna i samhället. Både barn och föräldrar lever alltför ofta under begränsade ekonomiska förhållanden, är socialt isolerade, har liten eller ingen tillgång till ett stödjande nätverk och har ofta dålig psykisk och fysisk hälsa. Kompetens att identifiera vilka människor som tillhör målgruppen saknas hos många professionella aktörer, vilket leder till att många av familjerna inte upptäcks och därmed inte heller får adekvat stöd. Gränserna mellan huvudmän och mellan olika verksamheter får till följd att en stor del barn och familjer hamnar mellan stolarna.

Att föräldrar med utvecklingsstörning eller kognitiva svårigheter får hjälp i sitt föräldraskap innebär i första hand en vinst för de berörda barnen och föräldrarna samt i andra hand för samhället i stort. Ett eventuellt livslångt utanförskap för uppskattningsvis hälften av de berörda 1 092 barnen i Uppsala län skulle innebära en kostnad på 270 miljoner kronor.

Utvecklingsarbete kring målgruppen har pågått i mer än tio år i Uppsala län. SUF-Kunskapscentrum arbetar med föräldraskap och kognitiva svårigheter. Syftet är att samla, utveckla och sprida kunskap och metoder om föräldraskap, barnens situation och stödbehov när någon eller båda föräldrarna har en utvecklingsstörning eller kognitiva svårigheter. Den kunskap som förmedlas ska utgå från helhetssyn och samverkan över huvudmannaskapsgränser. Föregångaren till SUF-Kunskapscentrum, FIB-projektet, har fått utmärkelsen Arvsfondens guldkorn. För sin verksamhet och förmåga att kombinera sociala innovationer och deras effekter på ekonomisk välfärd tilldelades SUF-Kunskapscentrum Regional Innovation Award 2010. Med bakgrund av att centrumets goda resultat, att det inte finns något liknande centrum någon annanstans och efterfrågan på olika former av stöd från centrumet har varit stort från hela landet, finns det anledning att permanenta det och utöka dess geografiska ansvarsområde till hela Sverige.

Jag föreslår därför att regeringen bör överväga att se över möjligheterna att göra SUF-Kunskapscentrum i Uppsala län till ett nationellt centrum.

Marta Obminska (M)